

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА»»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Якість навчання за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота»» було проведено у січні-лютому 2023-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2023),
- аналіз даних (лютий 2023),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (лютий 2023).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Соціальна робота» (перший (бакалаврський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяло участь 11 респондентів/-ок, що складає 73,3 % від загальної кількості здобувачів/-ок ОПП «Соціальна робота».

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Соціальна робота») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Абсолютна більшість здобувачів/-ок (100 %) повністю задоволені вибором університету, переважна більшість повністю чи

радше задоволена навчанням за освітньою програмою (90,9 %) та усі повністю або радше задоволені (100 %) роботою кафедр.

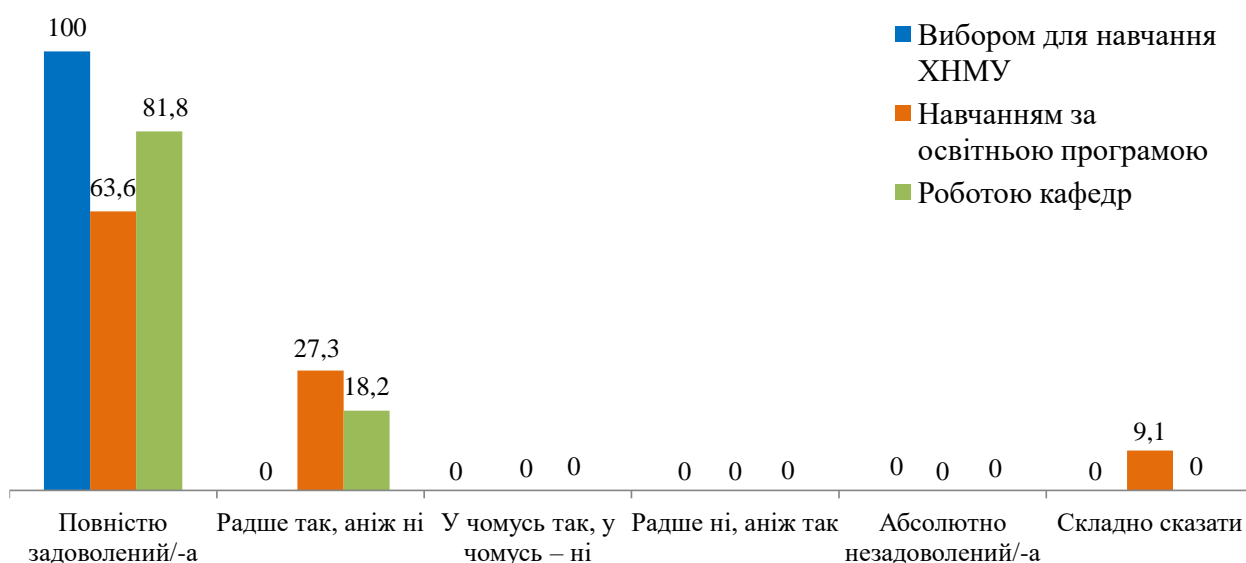

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю для 54,5 % респондентів, радше співпали для 36,4 %. Здобувачів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, не було. Ще 9,1 % утруднились відповісти однозначно.

Більшість здобувачів/-ок (90,9 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Серединну позицію займають 9,1 % респондентів/-ок. Таких, які негативно б ставились до якості освіти в університеті не виявлено. Таких, що утримались від відповіді, теж не було.

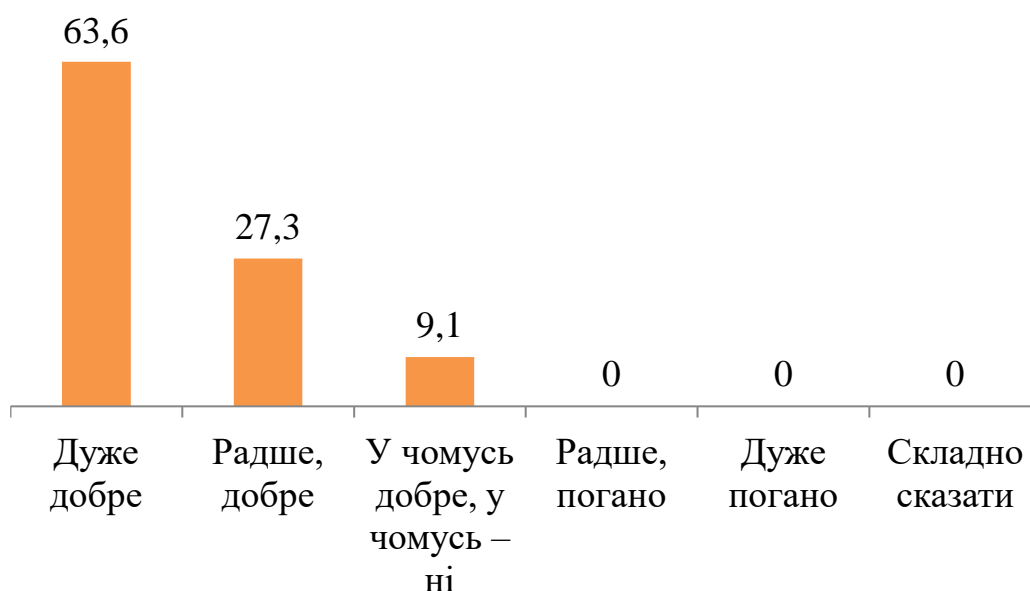

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що більшість опитаних (72,7 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому рівні, а також 81,8 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси повною мірою або радше задовольняють.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на Навчально-науковий інститут якості освіти (81,8 %). Однакова значна відносна кількість здобувачів (72,7 %) покладає відповідальність за якість освіти на здобувачів та викладачів. На третьому місці «в рейтингу» (54,5 %) — завідувачі кафедр та адміністрація ХНМУ. Найменш відповідальним за якість освіти здобувачі/-ки вважають Міністерство освіти і науки України, тільки 45,5 % респондентів/-ок обрали цей варіант відповіді.

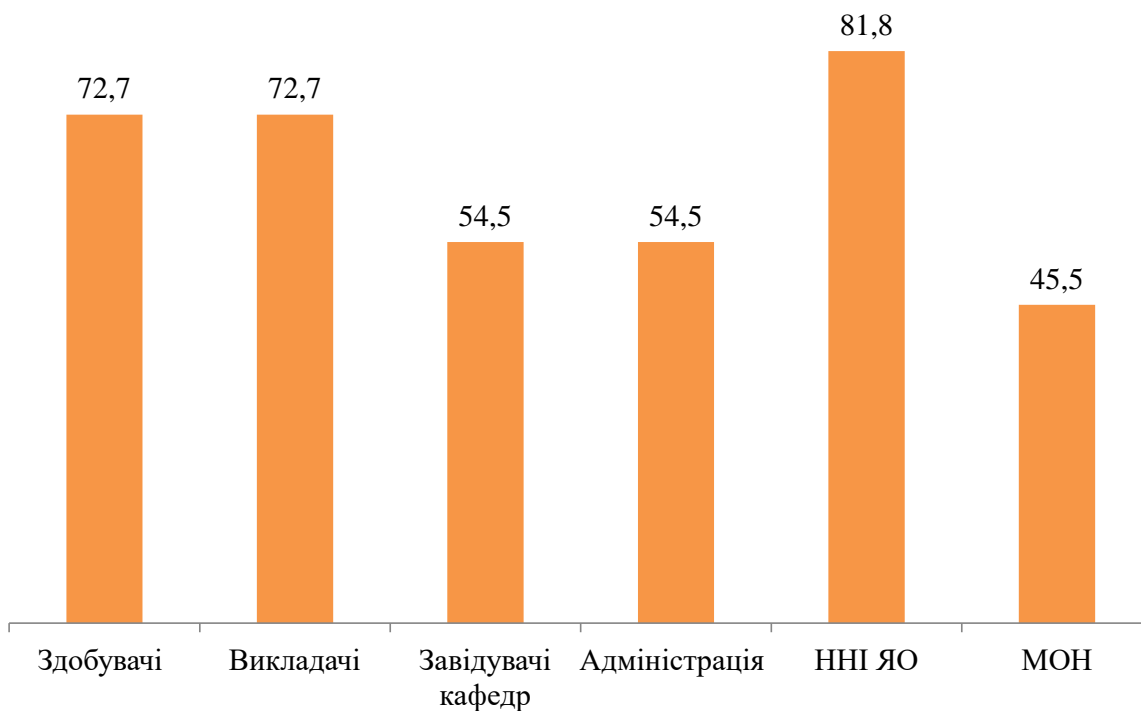

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, майже усі опитані підтвердили свою поінформованість за всіма аспектами (див. рис. 4).

Рівень поінформованості про цілі та завдання, зміст, методи та форми, а також про критерії оцінювання навчання був абсолютним (це зазначили 100 % респонденток/-ів).

Рівень обізнаності із очікуваними результатами навчання є найменшим, хоча і високим, а саме, 90,9 % здобувачів/-ок підтвердили свою обізнаність з цим аспектом навчання.

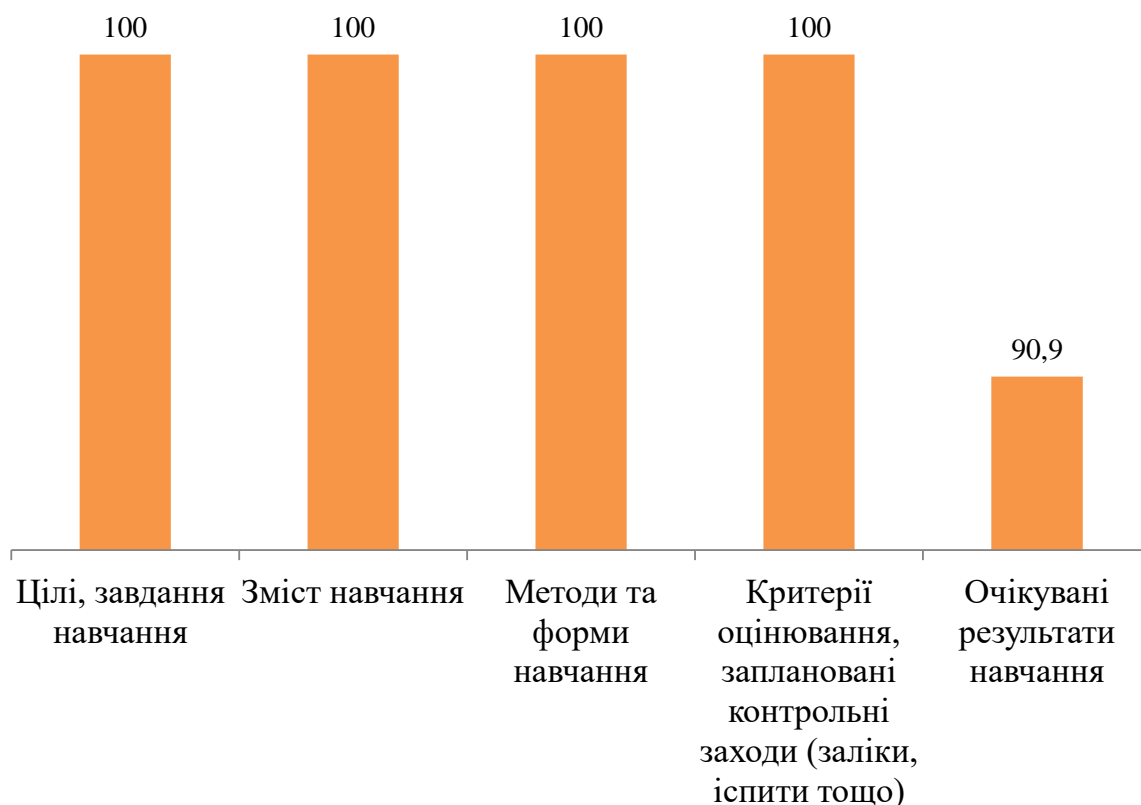

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Більшість опитаних (81,8 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; радше незадоволених було 9,1 %, абсолютно незадоволених не було. Ще 9,1 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «розповідь, пояснення», «демонстрація презентації» та «обговорення» (про них згадали 81,8 % респондентів/-ок); 72,7 % опитаних вказали на самостійну роботу з навчальним матеріалом та реферати, доповіді, повідомлення, як на методи, що використовуються частіше. Про «усне опитування» та «бесіду» згадали 63,6 % респондентів/-ок. З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко використовуються рольові

ділові ігри (0 %), симуляційне обладнання (0 %), тести (27,3 %) та письмові контрольні роботи (27,3 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Усі опитані, 100 %, вважають застосовані методи і форми ефективними та відповідними їхній освітній програмі. Більшість, а саме, 90,9 % вважають їх сучасними. Неєфективними, несучасними та невідповідними освітній програмі ці методи не вважає жоден з опитаних.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 72,7 % опитаних зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять суттєвий чи обмежений вплив; 9,1 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, ще 9,1 % утруднились із відповіддю.

Тільки 18,2 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення

освітніх програм зі спеціальності. Усі з тих, хто висловлював пропозиції (100 %), вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). 90,9 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, ще 9,1 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі.

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Про відсутність такої можливості не повідомив ніхто.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (81,8 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів. Така ж відносна кількість здобувачів/-ок, 81,8 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють дуже добрі оцінки (середній бал – 4,1 із 5) із значним коливанням – від 3,5 (так оцінили «методичне забезпечення самостійної роботи») до 4,4 («перелік навчальних дисциплін, що вивчаються» та «логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін»).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали 6 респонденток/-ів).

Частина відповідей не містили пропозицій, у 50 % від отриманих відповідей зазначалось, що *«не маю», «пропозицій не маю на цей момент», «все влаштовує»*.

Частина побажань стосувались методичного, інформаційного забезпечення навчання (33,3 %):

«Є гостра необхідність оновлення списків рекомендованої літератури на основі зарубіжних та українських джерел, без російських джерел (тільки якщо дану літературу неможливо замінити зарубіжним чи українським аналогом)»;

«Надання списку літератури для самостійної роботи».

Ще 1 відповідь була такою:

«Не надсилати такі анкети».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності зі всіма запропонованими пунктами. З порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін, з порядком перескладання заліків, іспитів, із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ, із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій та з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачі/-ки ознайомлені найбільше – 90,9 % опитаних позначили ці аспекти.

З порядком оскарження результатів заліків, іспитів, із процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності, із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів та з заходами, які проводить психологічна служба університету знайомі 81,8 %.

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Найменше, але на високому рівні, ознайомлені здобувачі/-ки з інформацію про програми міжнародної академічної мобільності — 72,7 %.

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Переважає більшість респондентів/-ок задоволені платформами дистанційної освіти університету (90,9 %), рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (90,9 %), рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (90,9 %) процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (90,9 %), можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів (90,9 %), порядком та умовами вибору студентами вибіркового дисциплін (90,9 %), рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (90,9 %),

рівнем безпеки перебування в університеті (81,8 %), порядком перескладання та порядком оскарження заліків і іспитів (81,8 %), рівнем консультативної підтримки з боку деканату та кафедр (72,7 %).

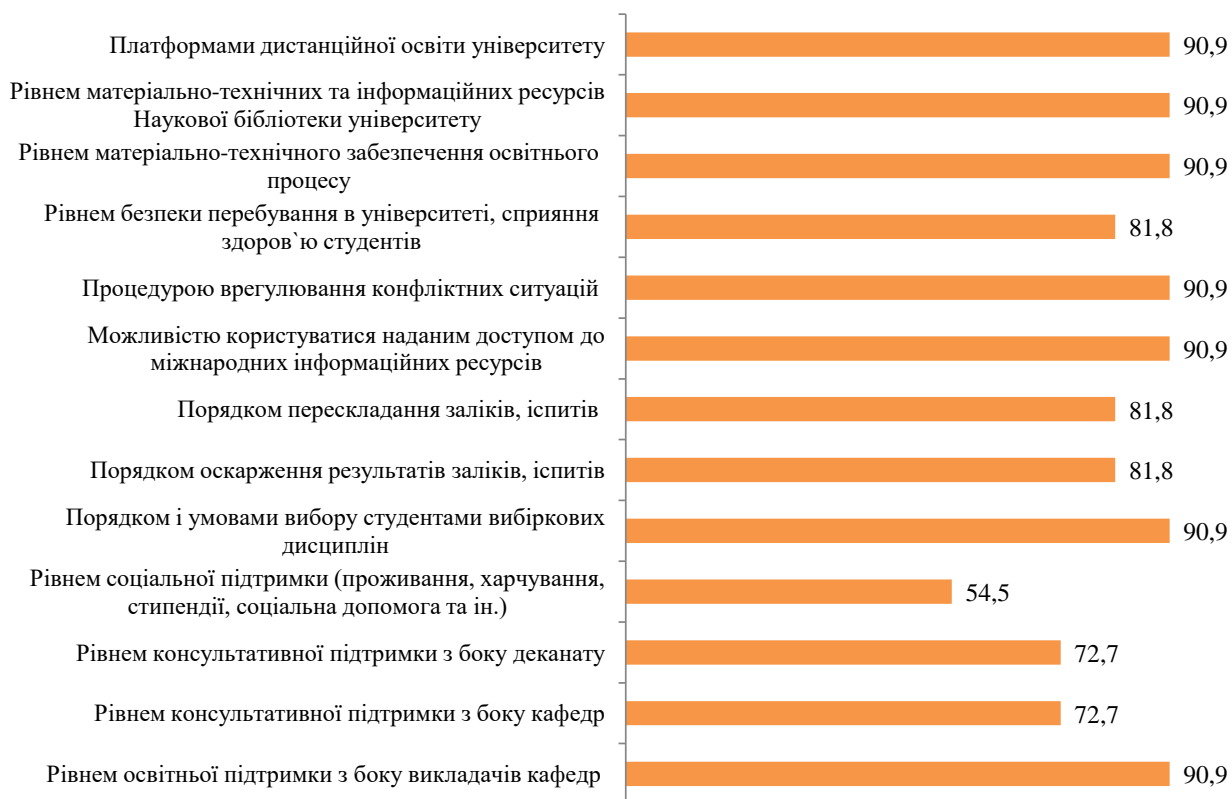

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки: проживанням, харчуванням, стипендією, соціальною допомогою та іншим (54,5 %).

Заходи, які проводить Психологічна служба ХНМУ, відвідували 18,2 % здобувачів, проте на наступне запитання щодо задоволеності взаємодією із представниками Психологічної служби, 100 % респондентів/-ок обрали варіант відповіді «Не контактував/-ла».

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. 9,1 % опитаних під час

навчання мали конфлікти з викладачами, 9,1 % — з іншими здобувачами освіти, та так само 9,1 % мали конфлікти з представниками адміністрації.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, але пояснюючих відповідей отримано не було.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

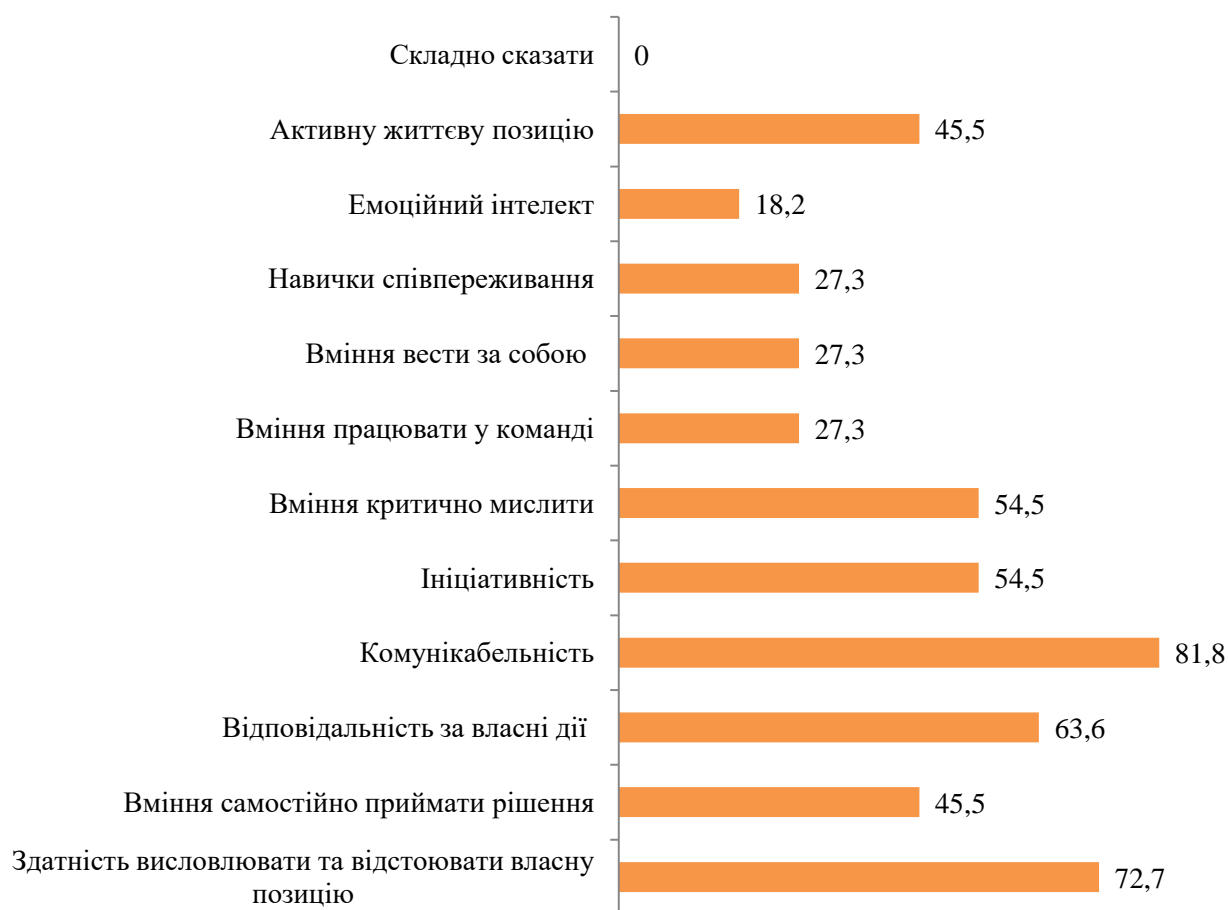

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває комунікабельність (81,9 %), здатність висловлювати та відстоювати власну

позицію (72,7 %), відповідальність за власні дії (63,6 %). Натомість розвитку таких навичок, як «емоційний інтелект» (18,2 %), «навички співпереживання» (27,3 %), «вміння вести за собою» (27,3 %), «вміння працювати у команді» (27,3 %) університет має приділити більше уваги.

Більшість опитаних (90,9 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

Студентські «оцінки» є позитивними: 72,7 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

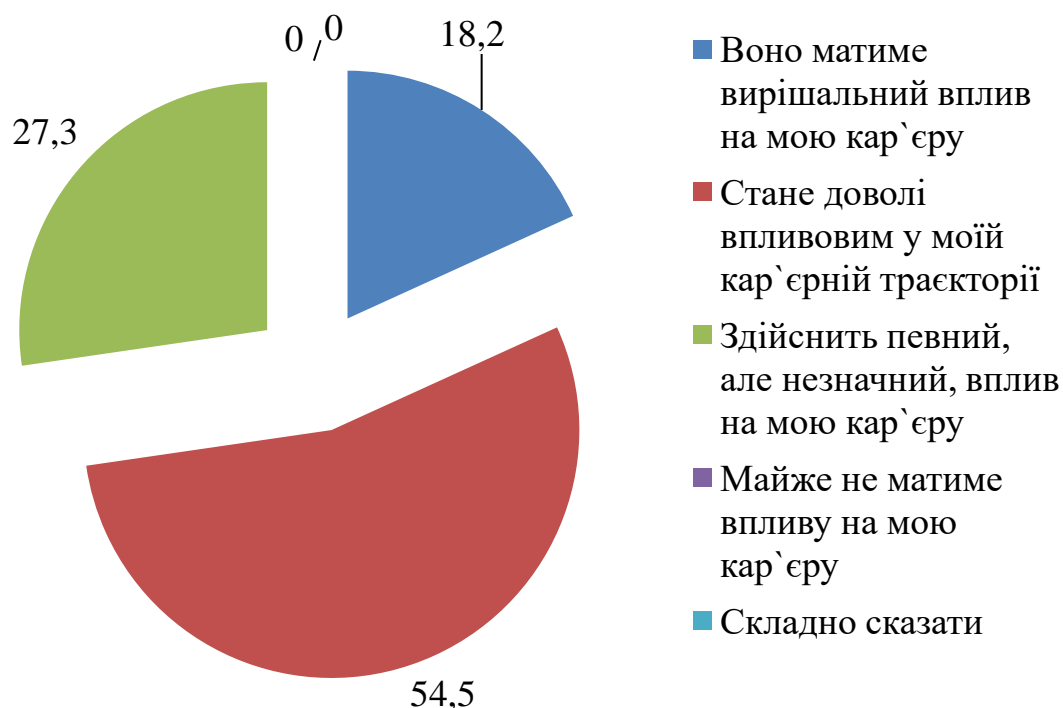

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Водночас тих, хто вважає, що освітня програма здійснить певний, але незначний вплив на кар'єру, було майже третина, 27,3 %. Таких, які вважають, що ця освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, не було.

Аналітичний звіт виконала 02.02.2023 р.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.